

ПЕНЗИОНЕРСКИ видици

НОВА МАКЕДОНИЈА

Број 74,
Четврток,
15.3.2018

СЗПМ

Сојуз на здруженијата
на пензионерите
на Македонија

РАЗГОВОР ЗА АКТУЕЛНАТА ПЕНЗИОНЕРСКА ПРОБЛЕМАТИКА СО ДРАГИ АРГИРОВСКИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА СЗПМ

Сојузот се грижи за сегашните и за идните пензионери

Почитуван претседателе, како што е познато, Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија е невладина, неполитичка и мултиетничка организација создадена да ги штити правата на оваа најголема асоцијација во која членуваат околу 260.000 пензионери. Што има ново на овој план?

Покрај тековните активности што во континуитет се одвиваат веќе седум децении, постојано имаме и нови активности и проекти. Значајно е тоа што во минатата година и покрај зголемените активности со домаќинско работење остваривме поголеми приходи, а расходите се намалени. Тој тренд очекувам да продолжи и во тековната 2018 година, односно до крајот на четиригодишниот мандат на сегашното раководство.

Во моментот најактуелно е да ги дадеме своето мислење и придонес во врска со предложените мерки за санирање на ПИОМ, бидејќи ние како организација сме заинтересирани за сегашните, но и за идните пензионери.

Моето согледување за оваа проблематика го изнесов уште при крајот на минатата година, при што нагласив дека Владата треба да се грижи за достоинствена пензија на сегашните и на идните пензионери. Зголемувањето на старосната граница за одење во пензија најмногу ќе ги погоди работниците од трудоинтензивните гранки како и стечајците кои сегашните услови за пензионирање ги чекаат со нетрпение. Решение за одржување на пензискиот фонд треба да се бара во зголемување на бројот на вработените во нашата земја и на платите на осигурениците, како и во зајакнувањето на економијата. Со тоа ќе се зголеми и приливот на потребните средства во Фондот на ПИОМ. Сега, 1,9 осигуреници обезбедуваат средства за пензија на еден пензионер, што не е доволно. Од таа причина, за редовна исплата на пензиите се користат и буџетски средства. Притоа треба да се има предвид и податокот дека досега речиси ниту една земја од нашиот регион нема зголемување на старосната граница за одење во пензија на 67 години. Зголемувањето на возраста во Хрватска се планира дури од 2030 година, во Црна Гора за мажите од 2025, а за жените од 2041 година. Слични такви се согледувањата и во Србија.

Во социјална држава како што е Република Македонија, исто така, треба да се води сметка и да не се зголемува јазот помеѓу најниската и највисоката пензија.

Вашите мислења и препораки се релевантни, бидејќи се резултат на знаења и искуства собрани низ годините. При решавање на овој проблем сигур-

но ќе ги имаат предвид институциите во државата што се занимаваат со овој проблем. Ова е во врска со идните, а што Ве преокупира во моментот Вас лично, но и Сојузот со правата на сегашните пензионери?

Покрај грижата за нивниот стандард и соживот, еден од нашите приоритети на што сме фокусирани е донесување на закон за пензионерско организирање во Македонија. Иницијатива од наша страна е дадена уште пред три години, но не е ништо направено на тој план, најверојатно, според мене, заради случувањата во државата. И понатаму бараме државата да донесе еден ваков закон со цел одредени работи во врска со пензионерското организирање во Македонија да бидат на ниво кое оваа популација го заслужува. За да се осовременат иницијативата и предлагањето за донесување закон за пензионерско организирање, ИО на СЗПМ формираше работна група која наскоро ќе заседава, бидејќи сметаме дека одредени работи се менуваат, како и сè во државата. Текстот што таа ќе го уточни и прецизира ќе го разгледа Правно-економскиот форум и ќе биде одобрен од извршниот одбор на СЗПМ. Така срочениот иницијативен текст ќе биде доставен до здруженијата на пензионерите членки на Сојузот, на јавна расправа. Потоа, ИО на СЗПМ ќе ги разгледа забелешките од јавната расправа и конечниот текст на иницијативниот предлог-закон за пензионерско организирање во Република Македонија ќе биде доставен до МТСП за натамошна правна процедура.

Покрај законот, морам да ги спомнам и горливите проблеми со лековите, со поместување на границата за лекување без партиципација, за превозот на пензионерите во Скопје и во нивните матични градови, инклузијата односно вклученоста на пензионерите во сите области на општеството и друго.

Покрај за овие работи кои ги набројавте, факт е дека Сојузот се грижи и за зачувување на психичкото и физичкото здравје на своите членови. Кажете ни нешто подетално за активностите на овој план. Сигурно и оваа година ќе има и фолклорни ревији и спортски натпревари.

Ќе има. Регионалните ревији на песна, музика и игри ќе се одржат во април и мај, а републичката на 5 јуни оваа година во Скопје. Ревииите се пензионерскиот придонес во зачувување на нашите корени и идентитет, па ако сакате и на името. Кај нас е вообичаено да ја почитуваме различноста. Кај нас нема ваши и наши песни, ора и обичаи. Сите сме еднакви на тој план, а различноста ја третираме како наше културно богатство со какво ретко кој може да се пофали на Балканот и во Европа. Однесувањето на луѓето од третата животна доба треба да е пример за помладите генерации.

Што се однесува до зачувување на физичкото здравје и кондицијата на припадниците од третата доба, и оваа година ќе има Регионални спортски натпревари, а најдобропласираните ќе се натпреваруваат на нашата спортска Олимпијада што ќе се одржи наесен.

За сето ова што го кажувате, но и за други работи кои се случуваат во Сојузот и здруженијата, информирани ли се Вашите членови?

На информирањето обрнуваме особено внимание. Тоа се реализира преку нашите гласила „Пензионер плус“, кој излегува во 6.000 примероци и е еден од најчитаните во моментот, како и преку „Пензионерски видици“, прилог во весникот „Нова Македонија“ и страницата за пензионери во „КОХА“, весници со кои имаме повеќегодишна одлична соработка. Сите поважни седници ги објавуваме со текст и слика во овие гласила, но и на нашата интернет-страница. За нас написи се објавуваат и во весникот „Македонија“, кој се издава во Торонто, Канада, а се чита во Австралија, Америка и во Европа.

Кога сме кај информирањето сакам уште нешто да додадам, како новинар по вокација со големо искуство во сите медиуми, и во пишаните и во електронските.

Во последно време сè повеќе се појавуваат неистинити вести, кои не се базираат на подлабоко истражување и на проверување на фактите. Тоа не е добро. Светот почна да реагира на разни начини за спречување на оваа појава. Така треба да биде и кај нас. Треба да се бори нашата новинарска фела за зачувување на достоинството на професијата. Мора во ова да се вклучи и ЗНМ, па ако сакате и секој поединец што се определил да биде новинар. Новинарството може многу да направи. Може да биде коректор на разни девијации, но може и да го насочи јавното мислење во погрешна насока. Не смее да дозволиме појава на нарочано новинарство по никоја основа. Вистината треба да биде водилка на секој новинар, се разбира, кажана на начин кој нема да внесе немир кај консументите, туку треба да даде објаснување на реалноста со сите предности и мани.

Како долгогодишен новинар и пен-

Решение за одржување на пензискиот фонд треба да се бара во зголемување на бројот на вработените во нашата земја и на платите на осигурениците, како и во зајакнувањето на економијата

зионерски активист забележувам ширење на многу лажни и тенденциозни вести на социјалните мрежи. Преку написи и изјави на социјалните мрежи се шири и говорот на омраза, што воопшто не е добро. Во Хрватска и во некои други земји веќе се воведуваат мерки и закони за казнување на лажни вести на Интернет. За ова треба да се размислува и во нашата држава.

Почитуван претседателе, во овие бурни времиња како се снаоѓа Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија?

Помош ни се нашето искуство и нашата мудрост. Се обидуваме да се справиме со сè и објаснувајќи ги детално нештата да опстанеме. Се разбира дека секогаш може да биде подобро. Идната година не очекуваат избори. За таа цел донесовме насоки кои ќе помогнат да ги избереме најквалитетните кадри без разлика на нивната интимна определба на која партиска опција се определени. Насоките не се ултимативна наредба, тие се важни, заедно со дадените рокови за временско усогласување, благовремено да се изберат претставниците од здруженијата на пензионерите и да може потоа да се оформат собрание и сите органи и тела на СЗПМ. Многу е важно насоките да се применат за фер и демократски избори, без партиски влијанија, и да се запазат предложените термини. Пензионерите не се аполитични, но нашето однесување императивно мора да биде такво. Мора да соработуваме со сите оние кои се релевантни за нас пензионерите, за нашите пензии и други бенефиции, бидејќи е факт дека во овие бурни времиња еден од столбовите во семејствата сме и ние пензионерите.

Разговорот го водеше
Калина С. Андонова

СЕДНИЦА НА ИЗВРШНИОТ ОДБОР НА СЗПМ

Отчет и транспарентност во работата

Постојат законски и подзаконски прописи за сметководственото работење и постои морална обврска за начинот на користењето на средствата во невладините организации како што е СЗПМ во кој има и висок етички однос за отчет, транспарентност и реалност во работата. Во согласност со добрата работна практика, извршниот одбор на СЗПМ, на 16 февруари 2018 година, одржа проширена седница. На дневниот ред беа документи засновани на наведените принципи. Со седницата раководеше претседателот на Сојузот и на неговиот извршен одбор, Драги Аргировски. Извршниот одбор како оперативното тело составено од претставници на здруженијата на пензионерите во Македонија подготви значајни документи кои ќе бидат разгледувани, дискутирани и усвојувани и на седница на собранието на СЗПМ, а усвои и документи кои се во негова надлежност. Кога се зборува за реалност во работата секако значаен показател за успехите и проблемите се содржините во годишниот извештај за работата на Сојузот на здруженијата на пензионери на Македонија во 2017 година. Основа за овој извештај е програмата за работа која беше донесена во декември 2016 година како и активностите реализирани во СЗПМ и во здруженијата во текот на минатата година. На хартија беа ставени и позитивните резултати и пројавените проблеми за остварување на целите зацртани во статутот на СЗПМ, кои претходно беа доставени до членовите на ИО. Предучесниците основата на овој извештај ја образложи пот-

претседателот на ИО, Салтир Каровски. Извештајот за работата на СЗПМ во 2017 година е подготвен по соодветна постапка за да биде прегледен. Поделен е во делови во кои соодветно се прикажани податоци, информации и активности - рече Каровски. Во дискусијата се вклучија повеќе членови кои дадоа целосна безрезервна поддршка на текстот, но дадоа и дополненија. По оваа точка дискутираа: Драги Аргировски, Ристо Трајкоски, Димитрија Богатиноски, Јован Ќирковиќ, Јордан Костадинов, Мирко Макрешански и Ментор Коку. Со вградување на дополнувањата извештајот беше едногласно усвоен. Финансискиот извештај за остварување на финансискиот план за 2017 година и извештајот на надзорниот одбор стручно ги образложи претседателот на ИО, Митре Стојановски. Планираните активности во 2017 имаа реална финансиска конструкција. Трошоците беа организирани така што најголеми зафакња се реализирани за функциите насочени кон пензионерските активности: првенствено за регионалните и републичката ревија на песни, музика и игри, за пензионерската спортска Олимпијада и за информирањето на пензионерите. Во анализата, надзорниот одбор констатира целосно законско и рационално финансиско работење на СЗПМ во 2017 година. Препорачувам членството на СЗПМ и во здруженијата почесто и подетално да се информира за финансиските текови. На работилницата со сме-

тководителите се согледани некои проблеми и непознати работи во работењето, за што ќе биде побарана помош од финансиските институции. Надзорниот одбор го прифати и извештајот за пописот како соодветен и целосен - рече Стојановски.

Потоа беа донесени повеќе одлуки меѓукои и одлука за усвојување на годишната сметка за 2017 година, одлука за извршениот попис на имотот на СЗПМ, одлука за формирање организациски одбор за републичката и регионалните ревији на песна, музика и игри и регионалните спортски натпревари, одлука за определување здруженија кои ќе бидат домаќини на регионалните ревији и на регионалните спортски натпревари и одлука за определување средства за поддршка на истите.

Врз основа на програмата за работа и во согласност со добрата практика во СЗПМ, последните години се определува по една област со која се обележува годината. За таа цел е донесен проектот „2018- Година на инклузија-вклученост“. Проектот го образложи претседателот на комисијата за здравство и социјална политика, д-р Стојанче Стефаноски.

Овој проект во СЗПМ и во здруженијата ќе биде водилка за масовност, ангажираност, волонтерство и активности со хуманитарен карактер - рече Стефаноски.

Секретарката на СЗПМ, Станка Трајкова, како идеен творец на овој проект го дообјасни истиот и рече дека од него ќе имаат придобивки сите на сите нивоа. Во дискусиите со кои дадоа целосна поддршка на проектот учествуваа: Мирко Макрешански, Ѓорге Андонов и Олга Новачева.

На оваа седница, извршниот одбор на СЗПМ донесе насоки за изборите во Сојузот и здруженијата на пензионери во 2018/2019 година. Објаснување и поддршка на насоките дадоа: Драги Аргировски, Станка Трајкова, Илија Адамоски, Ристо Трајкоски, Станко Сипкоски, Ѓорѓи Серафимов и Ристо Франгов, а истите едногласно беа усвоени. Беше препорачано изборите во здруженијата на пензионерите да се одржат во периодот од 1.12.2018 до 15.02.2019 година, а во СЗПМ до крајот на март 2019 година.

Илија Глигоров

ЗП-КУМАНОВО

Заедничка прослава на пензионерите со подмлаткарите на Црвениот крст

Во чест на православниот празник Свети Трифун, Денот на лозарите и католичкиот празник Свети Валентин - Денот на вљубените, во просториите на Црвениот крст се одржа меѓугенерациска средба со подмладокот на Црвениот крст и Здружението на пензионери.

На средбата најпрвин се обрати секретарот на Црвениот крст, Бојан Петрушевски, кој се заблагодари на ЗП-Куманово што секогаш ги прифаќа ваквите меѓугенерациски дружења. Потпретседателката на ЗП, Љубица Кузмановска, нагласи дека ова дружење се манифе-

стира на повеќе полиња.

Покрај оваа манифестација, одржавме и работилница со членките на здружението и подмладокот на Црвениот крст, ги учевме да плетат и да везат, а се одржа и двомеч во шах. Заедно учествувавме и на турнири во шах што ги организиравме во чест на Денот на пензионерите - 20 септември, потоа по повод Денот на загинавањето на легендарниот командант Христијан Тодоровски - Карпош, по повод Денот на МВР, на АРМ и на Црвениот крст - рече Кузмановска.

Таа зборуваше и за Свети Трифун, Денот на лозарите, еснафите, меанциите, како и за обичаите поврзани со овој празник.

Потоа беше презентирани подготвената заедничка програма, а водителката на програмата даде кратко излагање за Свети Валентин.

На крајот сите учесници разиграно и распеано го продолжија заедничкото дружење.

Стевчо Китановски

Достоинствено одбележан 8 Март

Како и секоја година, и оваа речиси во сите здруженија-членки на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија беше одбележан 8 Март, Меѓународниот ден на жените.

По тој повод беа организирани хуманитарни акции, предавања за улогата на жената кај нас и во светот, предавања за здрава исхрана, за болести што главно ја напаѓаат женската популација и друго. Беа организирани дружења со песна и оро, на кои учествуваа голем број пензионерки, како и екскурзии во земјата и во со-

седството. Во одбележувањето на овој празник беа вклучени и други организации, Црвениот крст и локалната управа. Организатори на овие активности беа активите на пензионерки во рамките на нивните програми за работа во 2018 година.

Сите овие активности со повод за одбележување на празникот беа достоинствени, со желби жената од сите генерации да биде вклучена во сите пори на животот како еден од најбитните столбови во семејството и општеството во целина. **К.С.А.**

ОЗП-БОГДАНЦИ

Усвоени програмата и финансискиот план за 2018 година

На 18.12.2017 година, собранието на ОЗП-Богданци ја одржа својата редовна седница. Освен членовите на собранието, на седницата присуствуваа и претседателите на разграноците од Ѓавото, Стојаково и Селемија, како и претседателката на надзорниот одбор, Јордана Србова.

Претседавачот Илија Бојков ја отвори седницата поздравувајќи ги присутните и посакувајќи им добро здравје.

Програмата за 2018 година, финансискиот план, извештајот од надзорниот одбор како и извештајот за работата на извршниот одбор во 2017 година на сите членови им беа доставени во писмена форма заедно со поканата за седницата.

Претседателот на извршниот одбор, Димитар Чавдаров, накосо ја образложи програмата и приоритетите на активностите во 2018 година. Истата беше прифатена со предлози за дополнување.

Финансискиот план за 2018 година го образложи книговодителот, кој истакна дека истиот ја отсликува финансиската состојба на здружението и приходите и расходите.

За извештајот од надзорниот одбор образложение поднесе претседателката Јордана Србова, која нагласи дека здружението во изминатата година работело домаќински и сите расходи се покриени исклучиво со фактури и со фискални сметки.

Претседателот на ИО, Димитар Чавдаров, го образложи и извештајот за работа на здружението во кој се поместени сите активности на здружението во 2017 година со нагласка и желба активностите во 2018 да бидат помасовни.

По исцрпната расправа сите документи беа прифатени.

Д.Ч.

ЗП-ЃОРЧЕ ПЕТРОВ

Активности на Активот на пензионерки

Активот на пензионерки при ЗП-Ѓорче Петров во соработка со комисијата за здравство и социјала кон крајот на 2017 и на почетокот на 2018 година посети повеќе болни и изнемоштени лица - пензионери, членови на здружението. Меѓу нив беше и пензионерката Марија Вуковиќ, која има фрактура на колкот и на бутната коска. Во 2016 година и се извршени неколку хируршки зафати заради што беше неподвижна, но со текот на времето Марија закрепна и денес нејзината здравствена состојба е подобра. Хуманисти, волонтери-пензионери од здружението редовно ја посетуваат и купуваат намирници и лекаства и помагаат во секојдневните потреби. Во тоа најмногу се истакнува пензионерката Рада, нејзина сосетка која секојдневно е присутна во нејзиниот дом извршувајќи ги неопходните потреби.

Активот на пензионерки при ЗП-Ѓорче Петров, покрај хуманитарните има и други активности. Така, во соработка со Црвениот крст на град Скопје и „Хербалајф - здрава исхрана“ под раководство на проф. д-р Драган Илиевски, во разгранокот Даме Груев беше одржано предавање за начинот на исхрана од страна на Лидија Крстиќ. Предавањето беше проследено од голем број пензионери. По предавањето беше организирано мерење на тежината, присуството на масти, мерење на мускулната маса, густина на коскеното ткиво и друго. **Верица Мишкова**

Нов проект на СЗПМ: 2018 - година на инклузија на старите луѓе

Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, 2018 година ја прогласи за - година на инклузија (вклученост) на старите луѓе во активностите што ги преземаат и други граѓански организации како што се здруженија за семејно насилство, родова еднаквост, здравство, социјална дејност, еколошки активности и друго, со цел СЗПМ и здруженијата да се вклучат, да се промовираат, да ги апострофираат и изложат потребите на пензионерската популација. Во овој контекст треба да се истакне и да се оствари поголема соработка со центрите за социјална работа, учество на оваа популација во разни трибини, панел-дискусии и друго, каде што се говори за старите лица вклучувајќи ги и корисниците на пензија.

Дел од активностите од програмата за работа на Сојузот и сега се одвиваат и во здруженијата и во СЗПМ, но во 2018 година истите ќе бидат помасовни и поинтензивни со цел да се издигне свеста на сите нивоа во третманот на старите лица. Заради реализација на овој програмски проект, комисијата за здравство и социјална политика на СЗПМ ги предлага следните инклузивни активности:

- поинтензивна вклученост и соработка со општинските центри за социјална работа
- соработка со други граѓански организации
- поинтензивна соработка со општинскиот, градскиот и републичкиот Црвен крст во грижата за старите лица - пензионери

- учество на трибини, панел-дискусии и друго, поврзани со пензионерската популација и активисти на здруженијата и на СЗПМ

- инклузија во активности организирани од локалната самоуправа

- поинтензивно вклучување на пензионери-волонтери во разграноците во разни форми на активности

- инклузија и зголемена активност на активите на пензионерки

- збогатена активност на комисиите за здравство и социјална заштита во здруженијата на пензионерите и разграноците со ФЗОМ

- омасовување на инклузивни активности кои имаат социјално-хуманитарен карактер

- зголемена инклузија на активисти од доменот на культу-

2018 ГОДИНА НА ИНКЛУЗИЈА НА СТАРИТЕ ЛУЃЕ

СЗПМ

СОЈУЗ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ПЕНЗИОНЕРИ НА
МАКЕДОНИЈА

рата и спортот

Афирмација на проектот - Во знак на одбележување на 2018-та како година на инклузија (вклученост) на старите луѓе во СЗПМ и во здруженијата е подготвен постер кој ќе биде доставен до сите здруженија на пензионери - членки на СЗПМ заради афирмирање на инклузивните активности, како и информирање и афирмирање на проектот во пишаните и во електронските медиуми.

Станка Трајкова
секретарка на ИО на СЗПМ

ЗП-НЕГОТИНО

Можност за сместување на пензионерите со ниски примања

ЗП-Неготино подготвува осум нови гарсонииери за пензионерите со ниски примања. Обврска на оваа категорија пензионери ќе биде за гарсонииерите да плаќаат симболична закупнина. Според претседателот Петар Захарчев, здружението веќе седум години се труди да добие соодветен плац за оваа намена, но обидите од разни причини биле неуспешни. Иако често им било ветувано, постојано наидување на административни пречки.

- Излезно решение ни беше да купиме постоен објект од околу 300 квадратни метри. Сега истиот го пренаменуваме и приспособуваме во гарсонииери, со што ќе им излеземе во пресрет на барањата на нашите членови. Станува збор за пензионери со ниски примања кои од различни причини немаат каде да живеат или, пак, живеат во поширока заедница. Инвестицијата е наша, што значи дека парите се одвоени од буџетот на здружението -

истакнува Захарчев.

Според претседателот, гарсонииерите веќе се подготвуваат. Тие имаат по триесетина квадратни метри и се верува дека во целост ќе ги задоволат потребите на идните станари.

- Уште една предност во целата работа, кај лицата со крвко здравје е што објектот е во близина на Здравствениот дом. За оваа намена побарувањата на пензионерите се големи, но просторот ќе го добијат само оние кои ги исполнуваат критериумите. Гарсонииерите ќе се доделуваат преку оглас, а работите на терен се очекува да завршат во март годинава - додава Захарчев.

Инаку, пензионерите со ниски примања кои плаќаат кирија по симболични цени веќе со години ЗП-Неготино ги сместува во својата зграда во центарот на градот, каде што има осум гарсонииери.

Милица Младенова

ЗП-ПРИЛЕП

Еден век од формирањето на машкиот црковен хор

На 25 декември 1917 година, некаде пред век и некој месец, на денот на Св. Спиридон Чудотворец, бил формиран машкиот црковен хор во храмот „Св. Благовештение“ (стара црква) во Прилеп. Хорот го формирал рускиот полковник Иван Крижински, кој бил диригент во руски црковен хор, со посредништво и припомош на јеромонахот од манастирот „Св. Богородица-Трескавец“. На почетокот машкиот црковен хор имал само дваесетина хористи, но со текот на времето нивниот број се зголемувал. Своја трага во машкиот хор оставиле повеќемина хористи од угледни прилепски семејства. Се менувале и диригентите, но најдолго време со хорот диригирал

Мојсо Зојчески, а по него од 1991 година е диригент Диме Иваноски, кој како хорист во истиот хор се појавува уште во далечната 1965 година.

Во машкиот хор при оваа прилепска црква сега членуваме, односно пееме црковни песни повеќе од 25 хористи. Од нив 19 сме пензионери, а само шестмина се помлади. Хорот постојано се подмладува. До пред една-две години најстар хорист-пејач беше сега починатиот Димче Гарбески, а сега е најстар Орде Ристески, кој има 84 години. Пееме и ги знаеме сите црковни пеенја. Секоја недела и секој празник сме горе на балконот од црквата „Св. Благовештение“. Особено мене не ми

е потребно договарање со свештениците, го знам редоследот на пеенјата од почетокот, што се вели од А до Ш. Им давам интонација на хористите и заедно со нив пеам и ја следам службата од свештениците. Досега овој машки хор учествувал во повеќе цркви во Охрид, Струга, Кичево, а секоја година по три пати учествува со свое пеене во манастирот „Св. Ѓорѓи“, во Присад. Пееме, се разбира, без надомест, за наше здравје и за здравје на членовите од нашите семејства, за семејна љубов и љубов кон црквата и кон бог - вели диригентот, седумдесетгодишниот пензионер Диме Иваноски.

К. Ристески

ЗП-БИТОЛА

Неуморен активист

Многупати човек ќе се најде затечен во своите мисли и размисли, особено во пензионерските денови, за тоа што да прави понатаму во животот. Често ќе најдеме на примери кои знаат да си го осмислат животот со својата ангажираност токму во здруженијата на пензионери. Еден таков пример е и пензионерот Трајан Даралијоски од општината Могила, кој е претставник-делегат на пензионерите во собранието на ЗП-Битола и член на извршниот одбор. Секогаш се истакнува со својата активност и вклучување во дискусиите кои се на дневен ред, било да е тоа на извршниот одбор или на седниците на собранието.

- Откако се пензионирал не престанав да работам. Што е за право, во полето секогаш има работа, но особено ме радува кога ќе бидам повикан или одреден од страна на раководството на нашето здружение да се заврши некоја задача, а е од полза на пензионерите, било тоа да е во општината Могила или во Битола - вели Трајан Даралијоски.

Инаку, тој е еден од иницијаторите за основање на пензионерски клуб во општината Могила, кој активно работи, а пензионерите од оваа општина имаат свое врталиште. Во клубот се игра шах, домино, табла, се гледа телевизии и се разменува по некоја мисла, а луѓето секогаш имаат свои теми за разговор. Во Могила за Трајан од тамошните пензионери се слушаат само пофални зборови. Трајан Даралијоски е активно вклучен во спортски-

те натпревари кои се организирани од ЗП-Битола и на републичко рамниште, а неговата опсесија е шахот. Токму заради неговата активност и пријателски однос кон колегите, секогаш е посакуван како член во разни дружења и активности.

Во својата осма деценија од животот, Даралијоски е вистински пример за пензионер кој си ги осмислил пензионерските денови за, како што вели, никогаш да не му е здодевно.

Добре Тодоровски

ЗП-КРИВА ПАЛАНКА

Средба со претседателите на разграноците

ЗП-Крива Паланка се состои од шест разграноци во кои членуваат 3.100 пензионери. Најголемиот разгранок е во урбаниот простор на градот, а другите пет се во руралните средини: Жедилово, Добровница и Мождивњак и истите и припаѓаат на територијата на општината Крива Паланка, а разграноците во Петралица и Ранковци во општината Ранковци.

На средбата претседателите зборуваа за активностите, но и за тековните проблеми.

На разгранокот Жедилово е претседател Стојне Ѓорѓиевски.

За состаноци се собираме во школото во Жедилово со претходно одобрение од директорот на училиштето. Разгранокот работи добро, но се разбира дека секогаш може и подобро. На состаноците се договараме за тоа на кого му е потребна помош за работа или, пак, за некои обврски што треба да се завршат, а за тоа на кого му е потребна финансиска помош се обраќаме со барање до комисијата за давање помош при здружението - истакна Ѓорѓиевски.

На разгранокот во Добровница е претседател Кире Крстевски.

Просторија за состаноци користиме како разгранокот во Жедилово. Простории за дружење на пензионерите немаме, а се разбира дека би сакале да имаме. Се надеваме дека

еден ден желбата ќе ни се оствари - истакнува Крстевски.

На разгранокот во Мождивњак е претседател Стојан Цветановски.

За разлика од претходните претседатели ние имаме два простора на располагање. Едниот е старото училиште во Длабочица, кое не се користи за ништо друго и објектот на месната заедница на Мождивњак. Во нив ги држиме состаноците и средбите со претседателството на разгранокот. Простор за дневен престој на пензионерите не поседуваме. Кога сме присутни во Крива Паланка, тогаш одиме во Клубот на пензионери за дневен престој - рече Цветановски.

На разгранокот Петралица е претседател Ставре Петковски.

Ние не поседуваме никаков простор. За состаноци се собираме во домот на некој пензионер, па затоа мој предлог е здружението да разговара со градоначалникот на Ранковци да ни ја даде старата зграда на месната заедница, но и да помогне финансиски, бидејќи тој простор треба да се реновира - истакнува Петковски.

На разгранокот на Ранковци е претседател Иван Стојковиќ.

Не поседуваме простор за состаноци ниту, пак, простор за дружење на пензионерите, иако овој разгранок е најголем од сите рурални раз-

граноци и тука гравитираат поголем број на пензионери. Имаме здравствен дом, но е проблем што нема лекар кој би не опслужувал за основните потреби, а нема ни аптека. Ако има лекар тој би ги опслужувал и пензионерите од разгранокот Петралица. Новиот градоначалник на Ранковци ни вети дека ќе ни обезбеди некоја сигурност, но тоа се уште не е реализирано - рече Стојковиќ.

Покрај проблемот со немање простор, сите претседатели на разграноците се пожалија на здравствената помош, бидејќи ниту една рурална средина не е покриена со лекар како порано. Проблем за пензионерите е и набавката на дрва, бидејќи се изменија условите за набавка на огревно дрво преку здружението. Претседателите на разграноците заеднички се согласија дека проблем е и реализирањето на активностите во летните месеци кога пензионерите се зафатени со извршување на работите во поле. Одвај се собираат на состаноци за да бидат информирани за одредени работи како што беше, на пример, ново-стариот начин на усогласување на пензиите во 2017 година. Единствено се информираат преку весникот „Пензионер плус“ и прилогот Пензионерски видици во „Нова Македонија“.

Б. Стојчевска

ЗП-ДЕМИР ХИСАР

Последните селани

Урнати куќи, затворени порти, авлии обраснати со висока трева и по некој лаеж од куче. Ова е сликата за селото Растојца, Демирхисарско, каде што живее единствената бабичка во селото, Љубика Тасевска. Оваа 90-годишна витална пензионерка опстанува, живее и работи во мала, но убаво средена селска куќа во маалото Торневци, под селското сретсело. Селото никогаш не го напуштала, освен неколку пати кога одела по работа во Крушево или во Демир Хисар. Со разигран и возбудлив дух нè пречека седната во „дрвениот“ амфитеатар под прастарата црница и, како што е адетот, нè покани на разговор во големото одајче во куќата. На масата нè послужи со тукушто испечен во вршник селски зелник со праз и вкусна варена тиква.

- Освен самотијата притискаат и годините. Понекогаш и нешто ќе ме заболи. Ќе се напијам планински чај или некој домашен лек и болката поминува. Работите кои порано сама ги завршував сега ми се сè потешки - ни вели баба Љубика.

Тука во селото сè е складно. И синото небо и бистрите води и огромните карпи кои како горостаси се навиле над невообичаените и несекојдневни големи и пространа куќи какви што нема никаде на друго место. Со високи порти и големи чардаци изградени од камен, како да се

опираат на времето и го чуваат селото од заборав. Во дворот баба Љубика има мала градина во која одгледува црвени пиперки, вкусни домати, циновски тикви, компир, грав и др. Големiot двор пред куќата е опкружен со црници, ореви, праски, лески, лозници... Сопругот со кој има два сина и една ќерка починал пред 17 години.

Карактеристично за ова село е дека уште во 50-тите години на минатиот век, на брзите водотеци на селската река била изградена и првата хидроцентрала од која се напојувало уличното осветлување во селото. Безброј водотеци слеани во реката Жаба му даваат шарм на амбиентот на недопрената природа. Во кажувањата за животот во селото, кај Љубика сеќавањата полека бледнеат, но се уште се свежи сликите од прославите на селската слава Ѓурѓовден.

Во „добрите“ години селото броеше околу 400 жители, а едно време имаше и општина. Во училиштето учеа и до 250 деца само до 4 одделение. Сега селото е празно. Порано немаше асфалт, но имаше луѓе, сега има асфалт, ама нема луѓе - раскажува Љубика со растреперлив глас. Денес баба Љубика живее со единствените друшки кои ѝ прават друштво, мачето и кучето. Ѓ ветуваме дека напролет повторно ќе ја посетиме.

Зоран Стевановски

ЗП-ТЕТОВО

За креативен труд нема старост

„Без оглед дали се работи за пејзажи или мртва природа, ликовниот простор во сликарството на Павле Кузманоски бездвоумно може да го определиме со одредницата интимен реализам, што од една страна се однесува на начинот на којшто слика, но од друга страна на локацијата на која слика - во смирената внатрешност на ателјето, свесно изолиран од надворешниот свет и влијанија. Вибрациите на површината и претставениот мотив се секако одраз на избликот на еден внатрешен творечки „немир“ што се огледа и во мотивите мртва природа кои со импресионистички референции ги создава од 70-тите години, а во нив како основа на претставениот амбиент доминира белата боја придружена со парти, делови или акценти на сите варијанти на жолтата, окерот, сивата, сината, зелената, портокаловата... Интригантен е моментот на присуството на белото платно во речиси сите претстави на „мртва природа“, што од своја страна може да се исчитува како симболична (и повторно поетска) референција на белината, односно на чистотата на белото сликарско платно како подлога врз која „оживува“ внатрешниот свет на уметникот“.

Вака го опишува ликовното творештво на Павле Кузманоски, академски сликар во пензија, од Тетово, во воведот на втората монографија за сликарот издадена од „Матица македонска“ по повод 50-годишнината од уметничкото творештво, Маја Чанкуловска.

По повод неодамнешната финална ликовна изложба во Музеј на град Скопје (65-та самостојна), со наслов „Апокалиптични соништа и сеништа“, Кузманоски ќе забележи дека на големiot фонд специфично изработени дела - цртежи во туш на хартија од големи формати се одлучил да ги дополни со десетина црте-

жи и пинорези „Везилка“ инспириран од песната на големиот Блаже Конески.

Павле Кузманоски е пензионирани пред 15 години - во 2003 година. Во овој период организирал дваесетина самостојни изложби. Неговата девиза е дека за сликарското творештво и воопшто за уметноста нема старост. Подлабоките години од животот полесно се совладуваат со постојано трагање по ново и препознатливо, а кај уметниците постојано трагање по ново и впечатливо, не изоставувајќи го традиционалното. Од самото пензионирање, Павле Кузманоски е член на ЗП во својот роден град Тетово, каде што го поминува целиот свој живот. За потребите на здружението, две слики се подарени на Сојузот на пензионерите на Словенија. Во 2013 година, кога ЗП-Тетово беше домаќин на Регионалната ревија на песни, музика и игри, за пензионерите организираше самостојна изложба во Домот на културата.

Гојко Ефтоски

ЗП-ЛАБУНИШТА

Здравјето е во природата

Поранешниот градежен работник Велија Велиоски, сега билкар-пензионер од струшко Лабуништа, долги години се занимава со собирање лековити билки и во изминатите години неговите билки им помогнале на многумина.

- Дружењето со лековитите билки почна по информациите за билките што ми ги даде дипломираниот фармацевт Петар Мојсоски, од соседното село Подгорци, кој имаше своја аптека во Лабуништа. Ова корисно сознание ме поттикна самиот да почнам да собирам лековити билки и да следам стручна литература. Прочитав и многу книги и прирачници кои ги има издадено Мојсоски. Собирам и информации и билки, правев и мои комбинации на чаеви. Многумина ми се обраќаа за совети и помош, а меѓу нив повеќето беа пензионери. Како што минуваат годините така добивам се повеќе сознанија за билкарството и за која болест какви чаеви се потребни, како изгледаат и каде можат да се најдат одредени билки. Во пролетните и летните месеци, кога цветаат билките, постојано сум низ планините во Западна Македонија, а најмногу на планината Јабланица која изобилува со многу вакви лековити билки. Никогаш не собирам билки крај патишта и од загадени места, така што сите мои билки гарантирано се собрани од најчистите делови и од недопрената природа. За секоја болест постои лековита билка. Здравјето е во природата - вели овој познат лабунишки билкар.

Тој секој петок е присутен на пазар во своето село Лабуништа, а во недела во соседното село Подгорци, кога е пазарен ден, каде што редовно ги нуди своите чаеви, но дели и совети на граѓаните кои имаат здравствени проблеми. Така им помага на луѓето и себеси, зголемувајќи го домашниот буџет и разубавувајќи си ги пензионерските денови.

С. Кукунешоски

